

LUDZIE ŁĘBORSKIEJ BEZPIEKI

Tobie
Towarzyszowi z Bezpieczeństwa
poświęcam ten wiersz.
Za Twą miłość ogromną do ludzi
i Twych nocy bezsennych niepokój,
za Twą troskę o dzień nasz powszedni
i walkę codzienną o pokój.
Za Twą wierność niezłomną dla Partii,
za Twe serce dla Partii bijące,
ściskam Twą dłoń uzbrojoną
i słowa przesyłam gorące.

Fragment wiersza Leona Kowalskiego *Towarzyszowi z Bezpieczeństwa*
zamieszczonego w antologii *Wiersze i pieśni poświęcone pracownikom bezpieczeństwa*, Warszawa 1954.

Biurow Edukacji Publicznej
Oddział IPN w Gdańsku

Wystawę przygotowało
Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Gdańsku

Kwerenda archiwalna i realizacja wystawy
Kamil Rutecki

Wstęp historyczny
dr Igor Hałagida
Marcin Węgliński

Redakcja i korekta
Anna Świtalska-Jopek

Projekt graficzny
Joanna Piekarska-Norek

Udostępnienie materiałów archiwalnych
Oddziałowe Biuro Archiwizacji i Udostępniania
Dokumentów IPN w Gdańsku

Szczególne wyrazy podziękowania dla p. Mai Lubiejewskiej-Chilickiej
z OBUiAD IPN w Gdańsku za pomoc w realizacji wystawy.

Kadra kierownicza UB/SB w Lęborku

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Kierownicy/szefowie PUBP/PUDsBP			
Gransztof Julian (Korski Wiesław)	Julian	kpt./mjr	p.o.19 V 1945–III 1946 III 1946–15 VII 1946
Stępień Zygmunt	Jan	kpt.	p.o.15 VIII 1946–1 V 1948 1 V 1948–1 IX 1949
Golczyk Zygmunt	Józef	chor./ppor.	p.o. 15 XI 1949–1 II 1951 1 II 1951–1 XI 1951
Owsiejczyk (Owsiejczuk) Włodzimierz	Włodzimierz	kpt.	1 XI 1951–15 I 1954
Pawłowski Edmund	Piotr	por.	19 VII 1954–1 IX 1955
Solecki Tadeusz	Wacław	ppor./por.	1 IX 1955–31 XII 1956
Zastępcy			
Stępień Zygmunt	Jan	kpt.	15 VIII 1946–1 V 1948
Kowalik Wiesław	Bronisław	sierz.	p.o. 1 VI–1 XII 1947 1 XII 1947–1 II 1948
Pawłowski Henryk	Stefan	chor.	1 II–1 IV 1948
Salamon Józef	Stefan	st. sierż.	p.o. 1 IV–1 XII 1948
Cegielski Stanisław	Józef	chor.	1 VI–15 XII 1949
Golczyk Zygmunt	Józef	chor.	15 XI 1949–1 II 1951
Lewandowski Tadeusz	Adam	ppor.	1 VI–25 IX 1951
Pietras Edward	Władysław	ppor.	1 IX 1952–1 III 1953
Goldyn Wacław	Karol	chor./ppor.	15 X 1953–30 IV 1955
Zastępcy komendanta MO ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta MO ds. SB			
Wyskiel Tadeusz	Władysław	ppor./por.	1 I 1957–1 IV 1962
Zając Zygmunt	Stanisław	por./kpt./mjr	1 IV 1962–31 VIII 1973
Kowalczewski Zygmunt	Zygmunt	kpt.	1 IX 1973–31 V 1975
Zastępca komendanta MO ds. SB/szefa RUSW ds. SB			
Bartczak Henryk	Antoni	por./kpt	1 VI 1983–11 I 1986
Bonkowski Marek	Alojzy	por. por./kpt.	p.o. 11 I–1 IV 1986 1 IV 1986–31 I 1990

Kamienny pomnik z tablicą usytuowany w Lęborku przy ul. Zwycięstwa, wzniesiony w 1964 r.
Źródło: <http://lebork.machura.slupsk.pl>

W WALCE O WYZWOLENIE ZIEMI LĘBORSKIEJ
I TRWAŁE WŁADZY LUDOWEJ
POLEGLI

żołnierz W.P.	– Henryk Keller
żołnierz W.P.	– Franciszek Kowalczyk
milicjant	– Józef Bonka
członek D. R. M. O.	– Stanisław Mikulczyk
Funkcjonariusz U.B.	– Bolesław Timburski
Funkcjonariusz U.B.	– Marian Mojański
Funkcjonariusz U.B.	– Wacław Polański

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI!
W XX. ROCZNICE P. R. L.
SPOŁECZENSTWO LĘBORKA
1964r.

Niniejszym melduję, że dnia 9 bm. [kwietnia 1945 r.] zdezerterował komendant MO pow. płońskiego por. Granzstof Julian (vel Korski Wiesław) wraz z 11 milicjantami z tej komendy. Dezertując, por. Granzstof ukradł: 1) broń – 4 bergmanny, 2 MG, 2000 szt. amunicji, 2) świnia k wagi ok. 50 kg oraz samochód marki „Fiat”, będący własnością starostwa kutnowskiego.

Fotografia komendanta wojewódzkiego MO w Warszawie, 1945 r.

Kpt. Granzstof Julian ukarany został 21-dniowym aresztem domowym z zawieszeniem na pół roku. Sprawy kpt. Granzstofa za samowolne opuszczenie posterunku pracy nie oddałem pod sąd [...] z tego powodu, że kpt. Granzstof do tej pory nie był karany i działał pod wpływem płk. Korczyńskiego, który miał mu oświadczyć, że sprawa jego przeniesienia została pozytywnie załatwiona.

Fotografia komendanta głównego MO, 1945 r.

Dnia 24 stycznia 1945 r. por. Granzstof Julian pobral z kasy Komendy 10 000 zł na wydatki związane z organizacją Komendy Powiatowej w Kutnie i mimo kilkakrotnych wezwań do rozliczenia dotychczas żadnych dokumentów rozchodowych nie przedłożył.

Fotografia szefa Wydziału Finansowego KW MO w Warszawie (z siedzibą w Otwocku), 1945 r.

Będąc w powiecie łębskim, zasłużyłem sobie jednakże na wyrok organizacji podziemnej, gdzie miano mnie likwidować dnia 5 maja 1946 r. przez organizację Narodową. Zjednoczenie W[ojoskwe], lecz nie zdążyli, gdyż na kilka dni przedtem zostali oni zlikwidowani z całym okręgiem, gdzie w archiwum znalaziono wyrok na mnie, który opiewał: „zlikwidować tego sadystę i pacholka komuny, który w dalszym ciągu pomimo nauczek, jakie dostał, nie przestał prześladować uczciwych Polaków, którym rozparcelowano w centralnej Polsce majątki, [którzy schronili się] na zachodnich terenach, a on dalej za nimi wchodzi i tropi ich”.

Pobyt mój w Gdańsku, jako zastępcy szefa [WUBP] za czasów tak ważnych i niebezpiecznych jak przed wyborami, był trudny, gdyż w owym czasie na naszym terenie grasował „Łupaszko” ze swymi oddziałami, a praca wymagała tego, że ja ciągle musiałem być w terenie, bez względu na porę dnia, towarzyszyłem w mej podróży był tylko szofer i automat, który trzymałem zawsze w pogotowiu [...]. Ob. ministrze, z wrogiem umiem walczyć, lecz ze swoimi nie potrafię, dlatego też piszę do ob. ministra ten raport jako do swego wodza i ojca, który mnie wysłucha i zrozumie, bo sądzę, że wszystko jest zrobione bez wiedzy Waszej, ob. ministrze, bo można człowieka ukarać, jeżeli zawiąni, a nigdy nie kończył go w ten sposób, jak zrobiono ze mną, tym bardziej, że nie poczuwam się do żadnej winy wobec władz przelotnych, jak i Polski Ludowej. Wierzę mi, ob. ministrze, że tak zapalono człowieka do walki z reakcją światową, jak i rodzimą – złamano wprost kompletnie na duchu, że wprost stałem się wariatem, który potrzebuje obecnie dłuższego wypoczynku, ażeby móc opanować swe nerwy, które mam kompletnie straszakone.

Raport I Granzstofa do ministra bezpieczeństwa publicznego, 1948 r.

Mjr Korski wszelkimi sposobami sabotował polecenie Głównego Inspektora Ochrony i P[ro]gramizacji wypełnienia akt personalnych i napisania życiorysu, twierdząc, że aparat personalny WOP nie jest dość politycznie pewny, aby znać szczegóły jego biografii. [...] Ogromna zaręczliwość i niczym niezasadniona pewność siebie utrudnia normalną współpracę z mjr. Korskim.

Fotografia dowódcy 12 Brygady Ochrony Pogranicza WR, 1949 r.

D
Wa

Granzstof Julian
(Korski Wiesław)
s. Juliana
ur. 25 II 1914 r.
w Rososzu (pow. Garwolin)

- 1942–1944 Partyzant GL/AL.
- VIII 1944 Funkcjonariusz KW MO w Warszawie (z siedzibą w Otwocku); komendant MO w Rykach.
- 1945 Komendant powiatowy MO w Kutnie, a następnie w Płońsku (9 IV 1945 wspólnie z 11 funkcjonariuszami opuścił samowolnie posterunek i udał się w kierunku Gdańska do szefa grupy operacyjnej płk. Grzegorza Korczyńskiego).
- IV–V 1945 Funkcjonariusz MUBP w Gdyni-Orlowie.
- 19 V 1945 P.o. szef PUBP w Łęborku.
- III 1946 Szef PUBP w Łęborku.
- 15 VII 1946 Zastępca szefa WUBP w Gdańsku.
- 1 III 1947 Mianowany zastępcą szefa WUBP we Wrocławiu (prawdopodobnie stanowiska nie objął).
- [4?] IV 1947 Zastępca szefa WUBP w Gdańsku.

- [15?] I 1948 W dyspozycji Biura Personalnego MBP.
- 1 II 1948 Szef PUBP w Nowogardzie.
- [1?] III 1948 W dyspozycji Biura Personalnego MBP.
- [1?] IV 1948 Zastępca naczelnika Wydziału Ochrony Rządu MBP.
- 14 III 1949 Pomocnik dowódcy 11 pułku KBW.
- 21 V 1949 W dyspozycji Głównego Inspektora Ochrony Pogranicza WP.
- 20 VII 1949 Dowódca 22 Samodzielnego Batalionu 12 Brygady Ochrony Pogranicza WP w Koszalinie.
- 15 XII 1949 Zwolniony z WOP z pozostawieniem w rezerwie MBP i skierowany do MON w celu demobilizacji.

Awanse: kpt. MO (1945), mjr BP (1946).

W Otwocku pracowałem w Wydziale Śledczym, gdzie wspólnie z kpt. Świątką zlikwidowaliśmy AK na Pradze i w województwie warszawskim.

Zdjęcie z sierpnia, 1945 r.

Na zastępcę kierownika nie nadaje się, zajmuje się sprawami gospodarczymi, szukaniem trofeów [łupów], do pracy nie przykłada się, mało inteligentny.

Charakterystyka, 1945 (1947) r.

Wyrobienie i orientacja polityczna – słaba. [...] Opanowanie i umiejętność pracy z agenturą – słabe. Mało samodzielny i za mało przejawia inicjatywy własnej. W orientacji i decyzji powolny. [...] Zdolności kierownicze dość słabe. Stosunek do podwładnych zbyt liberalny. [...] Poziom intelektualny dość niski. [...] Zajmowanemu stanowisku nie odpowiada.

Charakterystyka, 1947 r.

Absolutnie nie pracuje nad sobą. Poziom ogólny mierny, mało inteligentny, brak wyrobienia politycznego, ograniczony. Słabo orientuje się w sytuacji politycznej w kraju, w zadaniach UB w świetle uchwał Plenum KC PPR. [...] Uczęszcza do lokali nocnych, upija się, o czym wiedza pozostał pracownicy. Pod względem poziomu ogólnego, wyrobienia politycznego nie nadaje się na szefa PUBP. Wg jego słów w powiecie [łębskim] bandy nie działają [...]. Przejawia się u niego błogi spokój i brak czujności politycznej.

Wniosek personalny, 1948 r.

- 1943 Partyzant AL.
- VIII 1944 Funkcjonariusz KW MO w Lublinie.
- XI 1944 Zastępca naczelnika Wydziału Śledczego KW MO w Warszawie (z siedzibą w Otwocku).
- 11 IV 1945 Zastępca kierownika Sekcji 2. Wydziału I WUBP w Gdańsku.
- 21 VII 1945 Kierownik Sekcji 2. PUBP w Wejherowie.
- 1 VI 1946 Zastępca szefa PUBP w Wejherowie.
- 15 VIII 1946 Zastępca, jednocześnie p.o. szef PUBP w Łęborku.
- 1 V 1948 Szef PUBP w Łęborku.
- 1 IX 1949 W dyspozycji szefa WUBP w Olsztynie.
- 1 V 1950 W dyspozycji szefa WUBP w Gdańsku.

Przez nieodpowiedni stosunek do podwładnych i nieumiejętne kierowanie pracą demoralizował pracowników.

Charakterystyka, 1949 r.

Zupełnie tępy, politycznie bładzo słabo wyrobiony. Na szefa PUBP absolutnie się nie nadaje.

Uwagi referenta personalnego (wersja charakterystyki), 1949 r.

Nie widzi on perspektyw pracy i росту w org[anach] BP, a tym samym czuje się pokrzywdzonym w stosunku do innych pracowników, którzy poprzednio byli u niego podwładnymi, a obecnie są na równorzędnym stanowisku. [...] Uważam, że należy zwolnić go z pracy w org[anach] BP jako nienadającego się [...] dowódcę jego z czasów okupacji siedzi, tj. „Cień” [Bolesław Kaźmierak vel Kowalski i Grzegorz Korczyński].

Odrębny dopisek (na wn. raportiel zastępcy naczelnika Wydziału Personalnego WUBP w Gdańsku), 1952 r.

Od dłuższego czasu pracuje tylko do godz. 16.00 i ostentacyjnie wychodzi do domu, wpływa to demobilizująco na innych pracowników. [...] Zwolnienie jego uzdrowi w całości atmosferę tu[tejszego] urzędu.

Charakterystyka, 1952 r.

Stepień Zygmunt
s. Jana
ur. 7 VII 1921 r.
w Ostrowcu

- 1 V 1950 Starszy referent w Kierownictwie MUBP w Gdyni.
- 1 VIII 1950 Kierownik Placówki UB w Sopocie.
- 1 V 1952 Kierownik Sekcji MUBP w Gdyni.
- 28 II 1953 Zwolniony.
- Członek:** PPR/PZPR (1945/7).
- Wyszktałcenie:**
1947 Gimnazjum Ogólnokształcące w Łęborku.
1947 Kurs Szefów PUBP w Centrum Wyszkołenia MBP.
- Awanse:** por. (1944), kpt. BP (1946).
- Odnaczenia:**
1946 Krzyż Partyzantski.
1947 Medal Zwycięstwa i Wolności.
1947 Srebrny Krzyż Zasługi.
[...] Medal za Warszawę.

Biurow Edukacji Publicznej
Oddział IPN w Gdańsku

Golezyk Zygmunt
s. Józefa
ur. 16 IV 1921 r.
w Schafstätt (Niemcy)

Członek: PPR/PZPR (1946).

Wysztalczenie:

- 1947 Kurs Szefów PUBP.
- 1953 Krótkoterminowy Kurs Szefów i Zastępców PUBP.
- 1954 Kurs Specjalny MBP.
- 1960 Zaoczne Technikum Ekonomiczne w Warszawie.

Awanse:

- chor. BP (1946), ppor. BP (1946), por BP (1947), kpt. BP (1949), mjr BP (1955), ppłk MO (1962), płk MO (1971).

Odnaczenia:

- 1945 Odznaka Grunwaldzka.
- 1946 Srebrny Krzyż Zasługi.
- 1946 Krzyż Walecznych.
- 1946 Brązowy medal „Zasłużony na polu chwały”.
- 1948 Medal „Za dzielność”.

1924–1946 *We Francji.*

- 9 X 1946 Młodszy referent PUBP w Kościerzynie.
- 15 II 1947 Referent PUBP w Kościerzynie.
- 10 IX 1947 Starszy referent Referatu I PUBP w Kościerzynie.
- 1 II 1948 P.o. zastępca szefa PUBP w Kościerzynie.
- 1 XII 1948 Zastępca szefa PUBP w Kościerzynie.
- 15 XI 1949 Zastępca szefa PUBP w Łęborku, jednocześnie p.o. szef PUBP w Łęborku.**
- 1 II 1951 Szef PUBP w Łęborku.**
- 1 XI 1951 Szef PUBP w Przemyślu.
- 17 IX 1954 Słuchacz dwuletniego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP w Warszawie.
- 16 VII 1956 W dyspozycji kierownika WUdsBP w Rzeszowie.
- 1 IX 1956 Kierownik Delegatury UdsBP w Stalowej Woli.
- 1 I 1957 Zastępca komendanta miejskiego MO ds. bezpieczeństwa w Stalowej Woli.
- 1 IV 1967 I zastępca komendanta miejskiego MO ds. SB w Stalowej Woli.
- 31 VIII 1969 Zwolniony.

Członek: CGT ((1936), związek zawodowy powiązany z Francuską Partią Komunistyczną); uczestnik komunistycznego ruchu oporu we Francji (Francis-Tireurs et Partisans Français (Wolni Strzelcy i Partyzanci Francuscy)); Organizacja Pomocy Ojczyźnie (1945); PPR/PZPR (1946).

Wysztalczenie:

- Do 1937 ukończył szkołę powszechną oraz 2 klasy szkoły mechanicznej we Francji.
- 1947 Kurs Szkoły Wojewódzkiej BP w Gdańsku.
- 1956 Dwuletni Kurs Przeszkolenia Oficerów BP w Warszawie.

Awanse:

- chor. BP (1948), ppor. BP (1949), kpt. BP (1954), kpt. MO (1957), mjr MO (1959), ppłk MO (1969).

Odnaczenia:

- 1954 Srebrny Krzyż Zasługi.
- 1956 Odznaka „X lat w służbie narodu”.
- 1958 Złoty Krzyż Zasługi.
- 1964 Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.
- 1967 Odznaka „XX lat w służbie narodu”.
- 1967 Brązowy medal „Za zasługi dla obronności kraju”.

W pierwszych latach służby w organach bezpieczeństwa bierze bezpośredni i czynny udział w walkach z bandami zbrojnymi reakcyjnego podziemia w województwie gdańskim. [...] W miesiącu lutym 1947 roku w czasie akcji, której celem było ujęcie poszukiwanych bandytów, biorąc udział w pościgu, doznał złamania prawego podudzia i przebywał około 7 tygodni w szpitalu.

Zaświadczenie o warunkach pracy Z. Golezyka, 1969 r.

1944 *Partyzant w sowieckim oddziale im. Konstantego Kalinowskiego.*

- 17 X 1944 Wywiadowca Sekcji 4. WUBP w Białymstoku.
- 15 I 1945 Brygadier aresztu wewnętrznego PUBP w Piotrkowie.
- 17 IX 1945 Kierownik Sekcji 2. PUBP w Piotrkowie.
- 7 I 1946 Starszy referent Sekcji 2. PUBP w Piotrkowie.
- 1 VIII 1946 Starszy referent, jednocześnie p.o. zastępca szefa PUBP w Radomsku.**
- 21 II 1947 W dyspozycji szefa WUBP w Rzeszowie.
- 1 IV 1947 Szef PUBP w Dębicy.**
- 1 V 1950 Naczelnik Wydziału III WUBP w Rzeszowie.
- 1 VIII 1951 Szef PUBP w Jaśle.
- 1 XI 1951 Szef PUBP w Łęborku.**
- 15 I 1954 Słuchacz kursu specjalnego w rocznej szkole wywiadu w Moskwie.
- 22 I 1955 Kierownik Sekcji Departamentu I KdsBP (rezydent wywiadu w Buenos Aires w Argentynie).
- 1 IV 1956 Starszy oficer operacyjny Departamentu I KdsBP (rezydent wywiadu w Buenos Aires w Argentynie).
- 28 XI 1956 Starszy oficer operacyjny Departamentu I MSW (rezydent wywiadu w Buenos Aires w Argentynie).
- 1 XI 1957 Inspektor Wydziału I Oddziału IV KG MO.
- 1 VIII 1961 Inspektor Wydziału III Oddziału IV KG MO.
- 1 VI 1962 Starszy inspektor ds. drobnych kradzieży Oddziału IV KG MO.
- 1 VIII 1964 Starszy inspektor Wydziału VII Oddziału IV KG MO.
- 15 XI 1965 Starszy inspektor Wydziału III Oddziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KG MO.
- 1 III 1969 Starszy inspektor Wydziału VI Biura do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KG MO.
- 4 XII 1973 Zwolniony.

Owsięjczyk (Owsięjczuk) Włodzimierz
s. Włodzimierza
ur. 13 VI 1922 r.
w Zarzeczanach (pow. Białystok)

- 1 IV 1945 Referent gminny PUBP w Tczewie.
- 11 VI 1946 Starszy referent PUBP w Tczewie.
- 1 X 1947 Starszy referent Referatu IV PUBP w Tczewie.
- 1 XI 1949 Starszy referent Referatu Miejskiego Wydziału IV WUBP w Gdańsku.
- 1 II 1950 Kierownik Sekcji 2. Wydziału IV WUBP w Gdańsku.
- 1 IV 1953 Kierownik Sekcji 4. Wydziału IV WUBP w Gdańsku.
- 15 VII 1954 Szef PUBP/kierownik Delegatury UdSBP w Łęborku.**
- 1 IX 1955 Słuchacz Szkoły Podwyższania Kwalifikacji Aktywu Kierowniczego MBP w Warszawie.
- 16 XII 1956 W dyspozycji szefa WUdsBP w Gdańsku.
- 1 I 1957 Starszy oficer operacyjny Sekcji 2. Wydziału II SB KW MO w Gdańsku.
- 1 IV 1958 Starszy oficer operacyjny Sekcji 1. Wydziału II SB KW MO w Gdańsku.
- 1 X 1958 Starszy oficer operacyjny Sekcji 6. Wydziału III SB KW MO w Gdańsku.
- 1 III 1959 Kierownik Grupy Sekcji 6. Wydziału III SB KW MO w Gdańsku.
- 1 II 1963 Inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO w Gdańsku.
- 15 I 1969 Inspektor Inspektoratu ds. Specjalnych (Operacyjno-Mobilizacyjnego) KW MO w Gdańsku.
- 16 VI 1970 Zastępca komendanta powiatowego MO ds. SB w Pruszczy Gdańskim.
- 1 VI 1975 Zastępca naczelnika Wydziału Paszportów KW MO w Gdańsku.
- 31 VIII 1978 Zwolniony.

Członek: PPR (1946); PZPR (1949).

Wyszkolenie:

- 1946 Centralna Szkoła MBP w Łodzi.
- 1956 Szkoła Podwyższania Kwalifikacji Aktywu Kierowniczego MBP w Warszawie.
- 1958 Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących w Gdańsku.

Awansy: chor. BP (1949), ppor. BP (1950), por. BP (1952), kpt. BP (1955), kpt. MO (1957), mjr MO (1963), ppik MO (1978).

Odnaczenia:

- 1955 Medal 10-lecia Polski Ludowej.
- 1956 Odznaka „X lat w służbie narodu”.
- 1958 Srebrny Krzyż Zasługi.
- 1965 Odznaka „XX lat w służbie narodu”.
- 1967 Brązowy medal „Za zasługi dla obronności kraju”.
- 1969 Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.
- 1969 Srebrny medal „Za zasługi dla obronności kraju”.
- 1973 Brązowa odznaka „Za zasługi w ochronie porządku publicznego”.
- 1974 Medal 30-lecia Polski Ludowej.
- 1975 Srebrna odznaka „Za zasługi w ochronie porządku publicznego”.
- 1978 Złota odznaka „W służbie narodu”.

Pawłowski Edmund
s. Piotra
ur. 24 V 1924 r.
w Starej Hucie
(woj. wołyńskie)

W pierwszym okresie pracy miał istotne wyniki, jak zlikwidowanie nielegalnej młodzieżowej grupy. [...] Ze swymi wiadomościami mógłby lepiej kierować jednostką, bo zasób wiadomości politycznych i zawodowych posiada wystarczający. W charakterze ma on jednak coś, co go odciąga od wysiłku, do pewnego stopnia cechuje go wygodnictwo, [interesuje go tylko] to, co lekko przychodzi.

Charakterystyka, 1955 r.

Z [komitetem] P[olowiatowym] [PZPR] utrzymuje stałą łączność. Cechuje go skromność, nie notowano żadnych wypadków wywyższania się [...].

Charakterystyka sporządzona przez I sekretarza KP PZPR w Łęborku, 1955 r.

W życiu kolektywu spokojny i zrównoważony, może nawet zbyt flegmatyczny w sprawach wymagających natychmiastowego i zdecydowanego działania – dotyczy to szczególnie spraw, przy których nawet jednodniowa zwłoka przynosi operacyjne szkody.

Charakterystyka, 1960 r.

Podczas ubiegłorocznych wydarzeń marcowych i później, w związku z nimi, kierował kilkuosobowym zespołem pracowników. Zadania, które postawiono zespołowi, zostały wykonane. Sam opiniowany wykazał się w tym okresie właściwą postawą jako pracownik S[łużby] Bezpieczeństwa.

Opinia służbowa, 1969 r.

Kierownictwo KW MO zamierza wystąpić o zwolnienie go ze służby na zaopatrzenie emerytalne z tytułu pełnej usługi lat, ze względu na niedostateczne wywiązywanie się z obowiązków służbowych, o czym były z nim prowadzone już kilkakrotnie rozmowy przez przełożonych.

Notatka służbowa, 1978 r.

Soloński Tadeusz
s. Wacława
ur. 12 I 1920 r.
w Łodzi

- 14 XII 1945 Pracownik kartoteki PUBP w Wejherowie.
- 1 VI 1946 Sekretarz PUBP w Wejherowie.
- 1 I 1949 Pracownik Sekretariatu PUBP w Wejherowie.
- 1 I 1951 Starszy referent Placówki BP w Pucku.
- 1 V 1952 Starszy referent powiatowy PUBP w Wejherowie.
- 1 III 1953 Zastępca szefa PUBP w Wejherowie.
- 1 IX 1954 Słuchacz Roczego Kursu Przeszkolenia Oficerów MBP w Legionowie.
- 1 VIII 1955 W dyspozycji kierownika WUdsBP w Gdańsku.
- 1 IX 1955 Kierownik Delegatury UdSBP w Łęborku.**
- 1 I 1957 Starszy oficer operacyjny Referatu ds. bezpieczeństwa KM MO w Gdyni.
- 1 IV 1967 Starszy inspektor operacyjny Referatu ds. bezpieczeństwa KM MO w Gdyni.
- 1 VI 1975 Starszy inspektor terenowej grupy operacyjnej w Gdyni Wydziału II KW MO w Gdańsku.
- 28 II 1979 Zwolniony.

Odnaczenia:

- 1956 Odznaka „X lat w służbie narodu”.
- 1958 Srebrny Krzyż Zasługi.
- 1964 Złoty Krzyż Zasługi.
- 1966 Odznaka „XX lat w służbie narodu”.
- 1970 Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.
- 1972 Brązowa odznaka „Za zasługi w ochronie porządku publicznego”.
- 1974 Medal 30-lecia Polski Ludowej.
- 1974 Srebrna odznaka „Za zasługi w ochronie porządku publicznego”.
- 1977 Złota odznaka „Za zasługi w ochronie porządku publicznego”.

Członek: PPS (1945); PPR/PZPR (1946).

Awansy: sierż. BP (1947), chor. BP (1951), ppor. BP (1954), por. BP (1956), por. MO (1957), kot. MO (1960), mjr MO (1979).

Wyszkolenie:

- 1959 Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących w Gdyni.
- 1955 Roczny Kurs Przeszkolenia Oficerów MBP w Legionowie.
- 1966 Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Gdańsku (mgr historii).

Pracy oddaje się z poświęceniem i zrozumieniem, jakiego posiada człowiek partyjny w pracy dla demokracji. [...] W zrozumieniu ważności i powagi wykonywanej pracy potrafi zawsze godnie występować jako pracownik UB.

Charakterystyka, 1946 r.

Wydawane decyzje często zmienia, zapomina o wydanych poleceniach, przez co osłabiona jest kontrola pracy pracowników. Sprawia wrażenie człowieka ciągle załatanego, obciążonego pracą. [...] Praca jego jest mało produktywna. [...] W życiu osobistym wesoly, beztrudny, zarazem skromny.

Charakterystyka, 1956 r.

Posiada pod swoją „opieką” operacyjną zagadnienie kleru. Obecnie posiada na kontakcie siedem jednostek sieci informacyjnej i prowadzi dwie sprawy ewidencyjno-obszerniowe.

Charakterystyka, 1958 r.

Na bieżąco śledzi wydarzenia, jakie zachodzą w kraju lub za granicą, potrafi we właściwy sposób rozumieć sytuację polityczną i wyciąga właściwe wnioski z tej sytuacji do konkretnej pracy operacyjnej.

Opinia służbowa, 1965 r.

Uzyskał ogółem 55 informacji o nastrojach i komentarzach osób z różnych środowisk w związku z różnymi wydarzeniami polityczno-gospodarczymi w naszym kraju, które były wykorzystywane do meldunków sytuacyjnych.

Opinia służbowa, 1968 r.

W pracy cechuje [go] wytrwałość i duża odporność psychiczna na różnego rodzaju niepowodzenia. Wykazuje dużo samodzielności oraz własnej inicjatywy [...]. Udziela się społecznie w miejscu zamieszkania, będąc od szeregu lat prezesem Koła Przyjaciół Biblioteki Naukowej w Gdyni.

Opinia służbowa, 1978 r.

Kowalik Wiesław
s. Bronisława
ur. 26 II 1920 r.
w Warszawie

Co do zapatrywań demokratycznych, mam pewne zastrzeżenia. W ogóle podejrzewam go jako człowieka lojalnego w stosunku do reakcji.

Charakterystyka, 1945 r.

Był aktywny w akcji wyborczej jako zastępca szefa sztabu zabezpieczenia wyborczego na pow[iat] Łęborg.

Charakterystyka służbowa, 1947 r.

W okresie przedwyborczym referat[em] V wspólnie z innymi referatami rozbił całkowicie tamt[ę] PSŁ [w Łęborgu], arestując na podstawie materiałów kompromitujących sekretarza woj[ewódzkiego] PSŁ i zastępcę przewodniczącego PSŁ w Łęborgu w jednej osobie [...]. Następnie arestowaliśmy za szeptaną propagandę dwóch kandydatów na posłów, sekretarza i przewodniczącego pow[iatowego] PSŁ. Kilku z aktywnych członków PSŁ zawerbowaliśmy.

Przebieg służby, ankieta, 1947 r.

Departament Kadr MBP nadesłał do tu[tejszego] Biura [ds. Funkcjonariuszy MBP] odnośnie por. Kowalika materiał, z którego wynika co następuje:

1. por. Kowalik Wiesław jako szef PUBP toleruje nadużycia gospodarcze popełnione przez ob. [...], kierownika Zakładów Miejskich w Malborku.

- 22 VI 1945 Referent PUBP w Wejherowie.
- 2 VII 1946 Referent PUBP w Łęborgu.
- 1 VI 1947 Starszy referent, jednocześnie p.o. zastępca szefa PUBP w Łęborgu.
- 1 XII 1947 Zastępca szefa PUBP w Łęborgu.
- 1 II 1948 Zastępca szefa, jednocześnie p.o. szef PUBP w Malborku.
- 1 V 1951 W dyspozycji szefa WUBP w Gdańsku.
- 31 V 1951 Zwolniony.
- 31 X 1951 Skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Gdańsku na 6 lat więzienia oraz utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na 2 lata (m.in. za nadużywanie władzy oraz stosowanie niedozwolonych metod śledczych).

2. dla pracowników PUBP w Malborku zaangażował w charakterze wykładcy politycznych [owawczego] ob. [...] byłego volksdeutscha i [byłego] andersowca, który po powrocie do kraju z angielskiej strefy okupacyjnej Niemiec był aktywnym członkiem mikolajczykowskiego PSŁ.

3. jako członek Egzekutywy Pow[iatowego] Kom[itetu] PZPR w Malborku nie kieruje właściwie funduszami publicznymi przeznaczonymi na remont mieszkań robotniczych, a sam skorzystał tychże, wymuszając, aby Zarząd Miejski wyremontował mu kolejno dwa mieszkania łącznym kosztem ponad 120 tysięcy złotych.

4. względem zatrzymanych stosuje niedozwolone metody śledstwa oraz przetrzymuje arestowanych po kilka tygodni bez postanowienia prokuratora, po czym zwalnia z aresztu, nie udowodniwszy im winy.

5. jako szef Urzędu demoralizuje podległych mu pracowników, zapraszając ich na wódkę, oraz zwalnia towarzyszących mu pracowników z obowiązków służbowych [aby mogli z nim spożywać alkohol].

Pismo dyrektora Biura ds. Funkcjonariuszy MBP do ministra bezpieczeństwa publicznego, 1951 r.

Członek: PPR/PZPR (1943); TPPR.

Awanse: sierż. BP, ppor. BP (1948).

Wyszktałenie:

1939 Szkoła Handlowa Zgromadzenia Kupców m. Warszawy.

Odniesienia:

Srebrny Krzyż Zasługi.

Pawłowski Henryk
s. Stefana
ur. 10 VIII 1922 r.
w Augustowie (pow. Łowicz)

W drodze, jadąc rowerem, został zaczepiony przez żołnierza sowieckiego, który zażądał oddania roweru, na co ob. Pawłowski nie chciał się zgodzić, a nie mogąc dać sobie z żołnierzem rady, zamierzał postarzyć go bronią, lecz żołnierz sowiecki uprzedził go i postrelili w rękę, a sam zbiegł do lasu.

Raport, 1946 r.

Najprawdopodobniej to wskutek pijaństwa sam się postrelił lub kolega [go postrelili] i w związku z tym stworzył tę prowokacyjną legendę.

Odrębny dopisek ołowikiem na ww. raporcie, 1946 r.

Brak odwagi do prawdomówności [...]. Był skłonny do upijania się, lecz stan się zmienił, obecnie przestał pić, jeśli się zdarzy, to z wielkim umiarkowaniem.

Charakterystyka, 1947 r.

Pozostaje na stopie koleżeńskej z pracownikami, co podrywa jego autorytet [...].

Wniosek o przeniesienie, 1948 r.

Ojciec [jego] posiada sklep masarski i jest wrogo ustosunkowany do obecnego ustroju i Związku Radzieckiego.

Wniosek z kontroli specjalnej, 1949 r.

Stosunek do podwładnych jest nie zawsze dobry, a raczej jest nietakowny, z każdego podwładnego lubi drwić, za co podwładni czują do niego niechęć.

Charakterystyka, 1947 r.

Biorąc pod uwagę, że ostatnie wykroczenie [wyj.] [wymienionego] miało miejsce w sierpniu 1950 r., [proponuję] ukarać ppor. Pawłowskiego Henryka czternastodniowym aresztem domowym z jednoczesnym potrąceniem 50 proc. z poborów za czas odbywanej kary.

Raport, 1951 r.

Pawłowski zapewnił, że stawi się następnego dnia, tj. dnia 10 listopada 1951 r. [celem osadzenia w areszcie]. Jednakże mimo zapewnień nie stawił się na oznaczony dzień. [...] W związku z powyższym za Pawłowskim wszczęto poszukiwania jako dezerterskim [...]. Pawłowski zgłosił się w dniu 2 stycznia 1952 r. do tu[tejszego] Wydziału ds. Funkcjonariuszy i [został] następnie zatrzymany. Przesłuchany następnie [...] zeznał, że powodem jego dezercji była uprzednia jego sprawa z poprzedniego miejsca pracy w PUBP Kartuzy [...]. Wokół tej sprawy wytworzyła się psychoza, że za popełnienie wykroczenia zostanie oddany pod sąd i aresztowany go jest kwestia przesądzona, o czym mówili mu znajomi funkcjonariusze BP, którzy na jego widok [wyrażali] zdziwienie, że do tej pory nie jest jeszcze aresztowanym. [...]

Zważywszy, że:

- a. Pawłowski Henryk dopuścił się dezercji z organów BP [...] i ukrywał się przed swymi władzami zwierzchnimi,
- b. fakt dobrowolnego zgłoszenia się ww., jak również wg jego zdania psychoza, że ma być aresztowany za poprzednie występki - nie może być dla niego żadną okolicznością łagodzącą - ponieważ [jest] długoletnim doświadczonym pracownikiem - a świadczyć tylko może o jego słabej stronie emocjonalnej i politycznej,
- c. biorąc pod uwagę, że popełnione przestępstwo [przez] Pawłowskiego było w istocie swego wysoce demoralizujące i było w związku z uchylaniem się od odpowiedzialności za poprzednie wykroczenia, [wnosząc o:]

- 1. dyscyplinarne zwolnienie [...] z organów BP,
- 2. aresztowanie ww. i po ukończeniu dochodzenia skierowanie sprawy [przeciw]ko niemu na drogę postępowania sądowego.

Raport, 1952 r.

Decyzja [...] odnośnie skierowania go do sądu została przez ob. wiceministra BP uchylona, natomiast decyzja wydalenia z pracy została utrzymana.

Pismo naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP w Gdańsku, 1952 r.

- 1 1945 Funkcjonariusz MO w Kutnie, a następnie w Płońsku.
- 21 IV 1945 Funkcjonariusz MUBP w Gdyni.
- 1 VI 1945 Starszy referent PUBP w Łęborgu.
- 1 X 1947 Starszy referent Referatu III PUBP w Łęborgu.
- 1 II 1948 Zastępca szefa PUBP w Łęborgu.
- 1 IV 1948 Zastępca szefa PUBP w Kwidzynie.
- 1 III 1949 P.o. szef PUBP w Kartuzach.
- 15 I 1951 W dyspozycji szefa WUBP w Gdańsku, jednocześnie starszy referent w Kierownictwie PUBP w Wejherowie.
- 30 XI 1951 Zwolniony dyscyplinarnie.

Członek: PPR/PZPR (1946).

Wyszktałenie:

1947 Kurs Szkoły Specjalnej WUBP w Gdańsku.

Awanse: sierż. BP (1945), chor. BP (1947), ppor. BP (1949).

Odniesienia:

Brązowy Krzyż Zasługi.

Medal Zwycięstwa i Wolności.

- 23 VIII 1945 Młodszy referent PUBP w Malborku.
 1 I 1947 Oficer śledczy PUBP w Malborku.
 1 X 1947 Starszy referent Kierownictwa PUBP w Malborku.
 1 II 1948 Starszy referent, jednocześnie p.o. zastępca szefa PUBP w Malborku.
1 IV 1948 Starszy referent, jednocześnie p.o. zastępca szefa PUBP w Łęborku.
 1 XII 1948 Przeniesiony do MO, p.o. inspektor ds. Dowodów Osobistych KP MO w Łęborku.
 1 XI 1950 Kierownik Powiatowego Biura Dowodów Osobistych i Ewidencji Ludności KW MO w Elblągu.
 1 X 1951 Inspektor Wojewódzkiego Biura Dowodów Osobistych i Ewidencji Ludności KW MO w Gdańsku.
 1 VII 1952 Zastępca naczelnika Wydziału Dowodów Osobistych KW MO w Gdańsku.
 1 IX 1953 Naczelnik Wydziału Ewidencji Ludności KW MO w Gdańsku.
 1 VII 1954 Zastępca naczelnika Wydziału Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych KW MO w Gdańsku.
 15 V 1955 Naczelnik Wydziału Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych KW MO w Gdańsku.
 6 II 1960 Zawieszony w czynnościach służbowych (podejrzany o nadużycia paszportowo-wizowe w zamian za korzyści majątkowe).
 6 II 1960 Tymczasowo aresztowany (do 8 VI 1960).
 31 VIII 1960 Zwolniony.
 28 IX 1960 Skazany przez Sąd Powiatowy dla m. Gdańska na 1 rok więzienia z warunkowym zawieszeniem wykonywania kary na okres 3 lat.
 8 VI 1961 Uniewinniony wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku.

Salomon Józef
 s. Stefana
 ur. 10 I 1922 r.
 w Soczewce (pow. Gostynin)

Członek: PPR/PZPR (1945); ZWM (1945).

Awanse: sierż. BP (1947), st. sierż. BP (1948), chor. BP (1951), ppor. BP (1952), por. BP (1954), kpt. MO (1957).

Wykształcenie:

1946 Kurs Centralnej Szkoły MBP w Łodzi.
 1947 Kurs Zastępców Szefów PUBP w CW MBP.
 1957 Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących w Gdańsku.

Odznaczenia:

1955 Medal 10-lecia Polski Ludowej.
 1956 Srebrny Krzyż Zasługi.
 1956 Odznaka „X lat w służbie narodu”.

Z powodu dłuższego okresu pracy w PUBP Malbork zżył się z pracownikami tegoż Urzędu, co nie jest wskazanym, ponieważ utrudnia mu utrzymanie dyscypliny w pracy, proponujemy [zatem] przenieść [go] do PUBP Łębork na równorzędne stanowisko.

Wniosek o przeniesienie, 1948 r.

Ze swych obowiązków nie wywiązuje się dostatecznie. Wyraża chęć przejścia do innej pracy (ds. dowodów osobistych).

Wniosek o przeniesienie, 1948 r.

W pracy Wydziału widoczne są u towarzysza Salomona zdolności przyswajania sobie wszelkich zarządzeń i wytycznych władz centralnych, które potrafi należycie przekazać na jednostki. Do błędów i niedociągnięć ustosunkowuje się samokrytycznie.

Charakterystyka służbowa, 1952 r.

W codziennym postępowaniu wykazuje aprobatę dla linii politycznej partii w kwestii gospodarczej i politycznej, nie potrafi jednak spowodować oparcia się naciskowi oddania dziecka do praktykowanego obżrądku religijnego.

Charakterystyka służbowa, 1958 r.

Cegielski Stanisław
 s. Józefa
 ur. 6 V 1911 r.
 w Salaminie (pow. Konin)

- 1929–1946 We Francji (w 1940 r. żołnierz WP we Francji).
 15 X 1946 Referent PUBP w Sztumie.
 1 X 1947 Starszy referent PUBP w Sztumie.
 7 XI 1947 Słuchacz Kursu Kierowników Referatów PUBP w Centrum Wyszkozenia MBP w Legionowie.
 31 I 1948 Słuchacz Kursu Oficerów BP w Centrum Wyszkozenia MBP w Legionowie.
 15 IV 1949 W dyspozycji szefa WUBP w Gdańsku.
1 VI 1949 Zastępca szefa PUBP w Łęborku.
 15 XII 1949 Zwolniony z MBP i skierowany do MON w celu demobilizacji.

Członek:

CGT (związek zawodowy powiązany z Francuską Partią Komunistyczną); PPR/PZPR (1945).

Awanse: chor. BP (1949).

Wykształcenie:

1948 Kurs Kierowników Referatów PUBP w Centrum Wyszkozenia MBP w Legionowie.
 1949 Kurs Oficerów BP w Centrum Wyszkozenia MBP w Legionowie.

Zwracam się z prośbą o przyjęcie mnie do tajnej policji bezpieczeństwa. Ponieważ ta praca mi imponuje i pragnieniem moim jest ład i porządek w kraju, chcę więc przez to dołożyć swej pracy w budowie Ojczyzny Nowej i Demokratycznej.

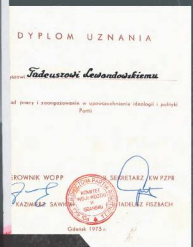
Podanie S. Cegielskiego do WUBP w Gdańsku, 1946 r.

Biorąc pod uwagę:

1. Długoletni pobyt (17 lat) chor. Cegielskiego we Francji,
 2. pobyt w obozie internowanych we Francji,
 3. kontakt z rodziną we Francji,
 4. wrogie środowisko, z którego się wywodził,
 5. wynikające z powyższego dogodne warunki dla wykorzystania go przez obcy wywiad
- proponuję chor. Cegielskiego Stanisława, z[astę]pcę szefa PUBP w Łęborku, zwolnić [...] z wypłatą odszkodowania w rozmiarze trzymiesięcznej pensji i przekazać celem demobilizacji do MON.

Pismo wicedyrektora Departamentu Kadri MBP, 1949 r.

Lewandowski Tadeusz
s. Adama
ur. 30 III 1927 r.
w Łodzi

Członek: ZWM (1945); PPR/PZPR (1945).
Awanse: sierż. BP (1947), st. sierż. BP (1948), chor. BP (1949), ppor. BP (1951), por. BP (1954), por. MO (1958), kpt. MO (1961), mjr MO (1963), ppłk MO (1969), płk MO (1982).

Wyszkolenie:
1947. Kurs Szkoły Specjalnej WUBP w Gdańsku.
1952. Roczna Szkoła MBP w Legionowie.
1959. Technikum Ekonomiczne w Sopocie.
1966. Zawodowe Studium Administracyjne Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.
1970. Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu (mgr prawa).

Odniesienia:
1947. Brązowy Krzyż Zasługi.
1955. Medal 10-lecia Polski Ludowej.
1955. Odznaka „X lat w służbie narodu”.
1959. Srebrny Krzyż Zasługi.
1963. Srebrna odznaka im. Janka Krasickiego.
1967. Odznaka „XX lat w służbie narodu”.
1969. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.
1969. Brązowy medal „Za zasługi dla obronności kraju”.
1973. Srebrny medal „Za zasługi dla obronności kraju”.
1974. Brązowa odznaka „Za zasługi w ochronie porządku publicznego”.
1975. Złota odznaka „W służbie narodu”.
1979. Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski.
1980. Srebrna odznaka „Za zasługi w ochronie porządku publicznego”.

W sprawach mniej ważnych potrafi zdecydować samodzielnie, lecz samodzielność i zdolność wydawania decyzji jest u niego ograniczona. [...] Posiada godność osobistą, wystarczy, aby raz mu zwrócić uwagę na popełniony przez niego błąd, drugi raz już go nie popelnia.

Charakterystyka służbowa, 1950 r.

Jest częściowo załamany pierwszymi niepowodzeniami, na które się natknął w specyfice tej pracy [kier]. [...] W obężu z pracownikami jest za bardzo liberalny, mało wymagający, przez co nie buduje właściwego autorytetu sobie wśród pracowników jako kierownik jednostki. [...] Brak mu zdecydłości przy napotykanu na poważniejsze trudności.

Charakterystyka, 1954 r.

Pod Jego kierownictwem Grupa V osiągnęła szczególnie na przestrzeni ostatniego roku [bardzo] poważne wyniki w pracy, wyrażające się głównie w zwiększeniu naszych możliwości penetracyjnych w środowiskach reakcyjnego kłenu. [...] Praca po zagadnieniu kłenu daje mu [...] dużo osobistego zadowolenia.

Charakterystyka, 1950 r.

Szczególne w ostatnich miesiącach wystąpił z szeregiem cennych inicjatyw w zakresie pozyskania nowych jednostek agentury i w sprawach prowadzonych na biskupów.

Charakterystyka służbowa, 1965 r.

Praca, szczególnie jeśli chodzi o początkowy jej okres, wpłynęła w dużym stopniu na moje fizyczne i psychiczne wyczerpanie. Obecnie po przejściu na zaopatrzenie emerytalne pragnę odpocząć, a w miarę swych sił tak jak dotychczas służyć Ludowej Ojczyźnie w ramach rezerwy Służby Bezpieczeństwa.

Raport E. Pietrasa do ministra spraw wewnętrznych, 1970 r.

Biuro Edukacji Publicznej
Oddział IPN w Gdańsku

19 VII 1945 Młodszy referent gminny PUBP w Tczewie.
1 IX 1947 Referent PUBP w Tczewie.
1 X 1947 Starszy referent Referatu V PUBP w Tczewie.
15 XII 1947 Słuchacz Kursu Szkoły Specjalnej WUBP w Gdańsku.
8 VIII 1948 Referent Sekcji 4. Wydziału IV WUBP w Gdańsku.
1 V 1949 Starszy referent Sekcji 4. PUBP w Sopocie.
1 I 1950 Starszy referent, jednocześnie p.o. kierownik Sekcji 4. PUBP w Sopocie.
1 VI 1950 Starszy referent w Kierownictwie PUBP w Sopocie.
1 VIII 1950 Starszy referent PUBP w Pruszczu Gdańskim.
1 VI 1951 Zastępca szefa PUBP w Łęborku.
25 IX 1951 Słuchacz Rocznej Szkoły MBP w Legionowie.
8 VIII 1952 W dyspozycji szefa WUBP w Gdańsku.
1 IX 1952 Zastępca szefa PUBP w Wejherowie.
1 III 1953 Kierownik Sekcji 2. Wydziału Szkolenia WUBP w Gdańsku.
1 VIII 1953 Starszy instruktor ds. szkolenia zawodowego Grupy Instruktorów WUBP w Gdańsku.
1 IV 1955 Starszy instruktor Sekcji 2. Wydziału Kadri i Szkolenia WUdsBP w Gdańsku.
1 VII 1955 Kierownik Sekcji 2. Wydziału Kadri i Szkolenia WUdsBP w Gdańsku.
1 V 1956 Zastępca kierownika MUdsBP w Gdyni.
1 I 1957 W dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO w Gdańsku.
31 I 1957 Zwolniony (na własną prośbę).
1 II 1959 Przyjęty ponownie, starszy oficer operacyjny Sekcji 1. Wydziału II KW MO w Gdańsku.
1 III 1959 Kierownik Grupy III Sekcji 1. Wydziału II KW MO w Gdańsku.
1 I 1962 Kierownik Grupy VII Wydziału II SB KW MO w Gdańsku.
1 II 1964 Kierownik Samodzielnej Sekcji Ogólno-Organizacyjnej SB KW MO w Gdańsku.
1 III 1967 Kierownik Samodzielnej Sekcji Informacji i Sprawozdawczości SB KW MO w Gdańsku.
1 VI 1967 Zastępca naczelnika Wydziału Ogólnego KW MO w Gdańsku.
16 V 1968 Starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO w Gdańsku.
15 VIII 1974 W dyspozycji Departamentu Kadri MSW.
16 VIII 1974 Starszy inspektor Departamentu I MSW (od 1 II 1975 rezydent Departamentu I MSW w Wiedniu, pod przykryciem pracownika PHZ „Polcorgo” w Gdyni).
15 XI 1979 W dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO w Gdańsku.
1 II 1980 Starszy inspektor przy zastępcy komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Gdańsku.
31 VII 1982 Zwolniony.

9 VII 1945 Wartownik PUBP w Sopocie.
15 X 1946 Młodszy referent PUBP w Sopocie.
15 II 1947 Referent PUBP w Sopocie.
1 X 1947 Referent Placówki BP w Pruszczu Gdańskim.
1 VIII 1950 Referent PUBP w Gdańsku (z siedzibą w Pruszczu Gdańskim).
1 XII 1950 Referent Placówki BP w Nowym Dworze Gdańskim PUBP w Gdańsku (z siedzibą w Pruszczu Gdańskim).
8 IX 1951 Słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej MBP w Legionowie.
8 VIII 1952 W dyspozycji szefa WUBP w Gdańsku.
1 IX 1952 Zastępca szefa PUBP w Łęborku.
1 III 1953 Zastępca naczelnika Wydziału XI WUBP w Gdańsku.
15 VI 1954 W dyspozycji szefa WUBP w Gdańsku.
15 VII 1954 Kierownik Sekcji 6. Wydziału III WUBP w Gdańsku.
1 IV 1955 Starszy referent Sekcji 6. Wydziału III WUdsBP w Gdańsku.
1 IX 1955 Kierownik Sekcji 6. Wydziału III WUdsBP w Gdańsku.
1 IV 1956 Starszy oficer operacyjny Sekcji 6. Wydziału III WUdsBP w Gdańsku.
1 I 1957 Kierownik Sekcji 5. Wydziału III KW MO w Gdańsku.
1 VIII 1957 Starszy oficer operacyjny Sekcji 5. Wydziału III SB KW MO w Gdańsku.
1 III 1959 Kierownik Grupy Sekcji 5. Wydziału III SB KW MO w Gdańsku.
1 IX 1961 Kierownik Grupy V Sekcji 5. Wydziału III SB KW MO w Gdańsku.
1 VII 1962 Kierownik Grupy I Wydziału IV SB KW MO w Gdańsku.
1 IX 1965 Kierownik Grupy IV Wydziału IV SB KW MO w Gdańsku.
31 VII 1970 Zwolniony.

Członek: PPR/PZPR (1946); Stowarzyszenie Ateistów i Wolnomysłłcieli (1957).
Awanse: sierż. BP (1947), st. sierż. BP (1949), chor. BP (1949), ppor. BP (1952), por. BP (1954), por. MO (1957), kpt. MO (1957).

Wyszkolenie:
1947. Kurs Specjalny WUBP w Gdańsku.
1952. Roczna Szkoła Oficerska MBP w Legionowie.
1957. Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących w Gdańsku.

Odniesienia:
1955. Medal 10-lecia Polski Ludowej.
1955. Odznaka „X lat w służbie narodu”.
1957. Srebrny Krzyż Zasługi.
1964. Złoty Krzyż Zasługi.
1965. Odznaka „XX lat w służbie narodu”.
1969. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Prośbę swą motywuję tym, że pochodzę z rodziny czysto robotniczej, czuję się Polakiem i demokratą i jako taki pragnę poświęcić się pracy dla dobrej naszej odzyskanej, niepodległej Ojczyzny.

Podanie T. Lewandowskiego do PUBP w Tczewie, 1945 r.

Odnosnie strony politycznej jest całkowicie pewnym ideologicznie, do Związku Radzieckiego ustosunkowany pozytywnie, do nacjonalizmu wrogo. Żadnych zastrzeżeń odnośnie jakichkolwiek wahań czy odchyleń od linii partii nie zauważono.

Wnoszek o przeniesienie, 1950 r.

Widomy jest, że lubi towarzyszyć i w towarzystwie lubi wypić. Jednak z tego tytułu żadnych kompromitujących wypadków nie zanotowano.

Charakterystyka służbowa, 1951 r.

Jego oblicze polityczno-moralne w czasie danej akcji okazało się niewłaściwe, gdyż nie zył zagadnieniem akcji, nie czuł się odpowiedzialnym za wykonanie jej; dowodem tego jest fakt, że gm. Kołtka, na którą był wysłany, była jedną z opornych, nie zrobił ani jednej sprawy za złośliwie uchylaniem się od obowiązków [dotyczy plodów rolnych] wobec państwa. Wym samym nie wykonał należycie powierzonych mu zadań po linii oraz zachowanie jego jako pracownika) było niewłaściwe, dowodem tego jest fakt, że zapraszał siebie kobiety na posiedzenie MO, co demoralizująco wpływało na funkcjonariuszy MO; po drugie miał skłonność do picia wódki; za co został odwołany z terenu [...].

Szczegółowa ocena słuchacza Rocznej Szkoły MBP w Legionowie, 1951 r.

W pracy cechuje go chaotyczność i przypadkowość, przy czym ma niedbaly stosunek do posiadanej dokumentacji. W wyniku tego zagubił środki łączności przywołanej [z zagranicy] przez TW „Rybaki”; czym dał wyraz bostroskiemu stosunkowi do poważnego rozpracowania, za co w miesiącu marcu 1962 r. został ukarany surową naganą. Zasadniczą przyczyną takiego postępowania jest zarozumialstwo, które cechuje kpt. Lewandowskiego. Wyraża się ono przede wszystkim w mniemaniu, iż posiadane przez niego doświadczenie i ogólna inteligencja predestynują go do zajmowania bardziej odpowiedzialnego stanowiska. Ponieważ zamierzenia te nie spełniają się, poczucie pozostaje rzeskomej krzywdy jest zasadniczym hamulec w wyzwoleniu umiejętności i inicjatywy w pracy.

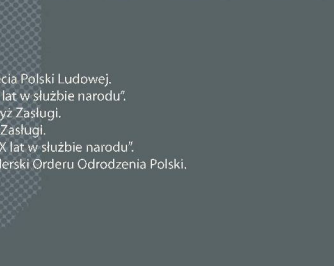
Charakterystyka służbowa, 1962 r.

Realizował zadania po linii kontrowydawczego zabezpieczenia środowiska polskiego w Austrii przed penetracją obcych służb specjalnych. [...] Uzyskił i przekazał informacje o charakterze operacyjnym oraz informacje n[ie] [emalia] zachowania i postawy obywateli polskich przebywających czasowo w Austrii. [...] Realizował zadania związane z zabezpieczeniem spotkań z agenturą i odbiorem materiałów. [...] Posiadane informacje wskazują, iż był on znany uczestnikowi Bartczakowi, byłemu atackę ds. zegluggi i portów [Ambasady PRL w Wiedniu jako oficer SB].

Charakterystyka służbowa, 1979 r.

Pietras Edward
s. Władysława
ur. 19 I 1924 r.
w Niedźwiedzinu
(pow. Katowice)

Goldyn Wacław
s. Karola
ur. 10 I 1921 r.
w Kolonii Krymno
(pow. Kamień Koszyrski,
woj. poleskie)

- 1943–1944 *Partyzant sowieckiej Pińskiej Brygady Partyzanckiej im. T. Kościuszki (od VI 1944 członek grupy szturmowej mjr. Czesława Klimy zrzuconej na teren Lubelszczyzny).*
- 23 VIII 1944 *Funkcjonariusz KW MO w Warszawie (z siedzibą w Otwocku).*
- 8 I 1945 *Funkcjonariusz KP MO w Kutnie (wg ankiety personalnej).*
- 20 III 1945 *Funkcjonariusz KP MO w Płońsku (wg ankiety personalnej).*
- 15 IV 1945 *Funkcjonariusz MUBP w Gdyni-Orłowie.*
- 1 VI 1945 *Komendant Gmachu PUBP w Łęborku.*
- 1 XI 1945 *Starszy referent PUBP w Łęborku.*
- 8 III 1946 *Komendant Gmachu PUBP w Łęborku.*
- 1 X 1947 *Oddziałowy Aresztu PUBP w Łęborku.*
- 1 IX 1949 *Młodszy referent PUBP w Łęborku.*
- 1 IX 1950 *Referent Referatu V PUBP w Łęborku.*
- 1 I 1951 *Starszy referent Referatu V PUBP w Łęborku.*
- 1 V 1952 *Starszy referent Kierownictwa PUBP w Łęborku.*
- 15 X 1953 **Zastępca szefa PUBP w Łęborku.**
- 30 IV 1955 *W dyspozycji dyrektora Departamentu Kadry KdsBP.*
- 15 V 1955 **Zastępca komendanta powiatowego MO w Łęborku.**
- 1 II 1959 **Zastępca komendanta powiatowego MO w Wejherowie.**
- 31 I 1963 *Zwolniony.*

Członek: PPR/PZPR (1947).

Awanse: st. sierż. BP (1947), chor. BP (1951), ppor. BP (1954), por. MO (1956).

Wykształcenie:

- 1949 Gimnazjum.
- 1949 Kurs Specjalny BP przy WUBP w Gdańsku.
- 1959 Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących w Wejherowie (bez matury).

Odniesienia:

- 1946 Krzyż Partyzancki.
- 1946 Krzyż „Na polu chwały”.
- 1946 Odznaka Grunwaldzka.
- 1947 Medal za Warszawę.
- 1947 Medal Zwycięstwa.
- 1947 Medal „Za победу nad Germani”.
- 1956 Odznaka „X lat w służbie narodu”.
- 1959 Srebrny Krzyż Zasługi.
- 1959 Srebrny Krzyż Orderu Virtuti Militari.

Kary:

- 1960 Surowa nagana za „niezabezpieczenie dokumentacji w czasie remontu budynku KP MO w Wejherowie oraz dopuszczenie do ujawnienia tajemnicy służbowej”.
- 1961 Upomnienie za „lekceważący stosunek do dokształcania zawodowego i politycznego”.

Mam szczerą chęć do tej pracy i chcę pracować jako prawdziwy Polak i demokrat.

Podanie W. Goldyna do WUBP w Gdańsku, 1945 r.

Posiada dużo inicjatywy prywatnej. Każda praca u niego jest wykonana szybko i sprawnie, ku zadowoleniu swego zwierzchnika. W każdej sytuacji daje sobie możliwie radę.

Charakterystyka, 1946 r.

Samodzielności i inicjatywy własnej brak, szybkości orientacji [i] zdolności [w podejmowaniu] decyzji nie ma, poczucia odpowiedzialności nie ma, mało pracowity.

Charakterystyka służbowa, 1947 r.

Zbyt mało dokonuje kontroli podległych sobie funkcjonariuszy oraz posiada pewne braki zagadnień służby zewnętrznej. Powyższe podkrotowane jest tym, że [...] wśród samego kierownictwa w Komendzie Powiatowej MO [w] Łęborku istnieje rozbiactwo na tle służbowym, jak i zachowania moralnego.

Wniosek o przeniesienie, 1959 r.

Chciałby jak najlepiej pracować, lecz nie zawsze mu to wychodziło. [...] Nauka przechodziła mu dosyć trudno.

Charakterystyka służbowa, 1962 r.

Ostatnio na własną prośbę został skierowany na komisję lekarską, która orzekła, że jest niezdolny do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku, lecz zdolny do służby w MO z ograniczeniami. Dlatego, że nie wyraził zgody na przeniesienie do innej jednostki i [inne] stanowisko, został zwolniony ze służby w MO [...].

Opinia służbowa, 1963 r.

- 25 XI 1950 Młodszy referent PUBP w Łęborku.
- 1 XI 1951 Referent PUBP w Łęborku.
- 1 V 1952 Referent terenowy dla obsługi gminnej PUBP w Łęborku.
- 1 XII 1952 Referent powiatowy PUBP w Łęborku.
- 15 X 1953 Starszy referent powiatowy PUBP w Łęborku.
- 1 IX 1954 Słuchacz Dwuletniej Szkoły Podwyższenia Kwalifikacji MBP w Warszawie oraz Krajowego Ośrodka Szkolenia MBP w Gdańsku.
- 7 VII 1956 W dyspozycji kierownika WUdsBP w Gdańsku.
- 1 VIII 1956 Oficer operacyjny Sekcji 3. Wydziału V „A” WUdsBP w Gdańsku.
- 1 I 1957 **Zastępca komendanta powiatowego MO ds. bezpieczeństwa w Łęborku.**
- 1 IV 1962 **Zastępca naczelnika Wydziału II SB KW MO w Gdańsku.**
- 1 VIII 1967 Inspektor Inspektoratu Kierownictwa Jednostek SB KW MO w Gdańsku.
- 7 I 1970 Zmarł.

Członek: ZMP (1948); PZPR (1952).

Awanse: kpr. BP (1949), sierż. BP (1952), st. sierż. BP (1953), chor. BP (1954), ppor. BP (1956), ppor. MO (1957), por. MO (1959), kpt. MO (1962), mjr MO (1966).

Wykształcenie:

- 1956 Dwuletnia Szkoła Podwyższenia Kwalifikacji MBP w Warszawie oraz Krajowy Ośrodek Szkolenia MBP w Gdańsku.
- 1959 Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących w Łęborku.
- 1968 Zawodowe Studium Administracyjne Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Odniesienia:

- 1959 Srebrny Krzyż Zasługi.
- 1961 Odznaka „X lat w służbie narodu”.
- 1969 Złoty Krzyż Zasługi.

Na szkole [pracowników] operacyjnych nie nadaje się, posiada krewnych w USA, [z którymi] rodzina prowadzi korespondencję (ukrył w ankiecie).

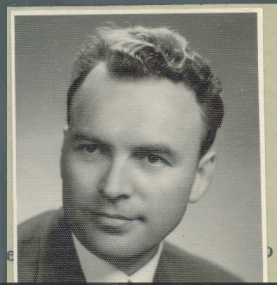
Odrębny dopisek na podaniu T. Wyskiela do WUBP w Gdańsku, 1950 r.

Lubi samokrytykę i krytykę przyjmuje jako środek wychowawczy. [...] Nienawidzi bułmaczania w pracy, a śmiało i otwarcie na takie rzeczy bezpośrednio reaguje poprzez zwroć uwagi. [...] Bije się o wykorzystanie zdobytego materiału agenturalnego. W pracy nad sprawami prowadzonymi przez niego jest zapalczym i chciałby jak najszybciej dążyć do zrealizowania. [...] Potrafi kierować, pracować z agencją i wychować ją, a co najważniejsze, ze umie docenić pracę z agencją [...].

Charakterystyka, 1954 r.

Kontrola pracy operacyjnej w Referacie ds. BP w Łęborku stwierdziła szereg pozytywnych wyników tegoż referatu, jak: stosunkowo duża ilość spraw i jednostek sieci agenturalno-informacyjnych, utrzymywanie systematycznego kontaktu z posiadaną agencją. Osiągnięcia te możliwe są między innymi dzięki energii i zapałowi tow. Wyskiela oraz dobremu zmysłowi organizacyjnemu i własnej jego inicjatywie. Należy stwierdzić, że ppor. Wyskiel jest jednym z lepszych zastępców [komendanta] ds. bezpieczeństwa KP MO w woj. gdańskim.

Wniosek, 1959 r.

Wyskiel Tadeusz
s. Władysława
ur. 16 XI 1927 r.
w Piątkowej (pow. Rzeszów)

1966 r.

Szczególnie w drugiej połowie roku 1961, w okresie napiętej sytuacji międzynarodowej, por. Wyskiel miał niezłe rozeznanie o działalności osób i grup rewizyjnych oraz stosował szybko i energicznie właściwe środki profilaktyczne. Dwukrotnie w ciągu kilku dni wykrył sprawców masowego rysowania swastyki i wrogich napisów.

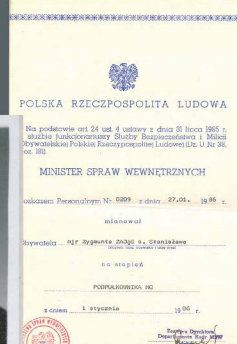
Charakterystyka służbowa, 1962 r.

Przy jego pomocy Grupa VI i VII [...] w wyraźny sposób zwiększyła ilościowy stan tajnych współpracowników. Większość z pozyskanych są to osoby z pionu naukowo-technicznego, które posiadają szerokie możliwości operacyjne. Jednostki te w toku współpracy przekazują wartościowe informacje dotyczące osób pozostających w naszym zainteresowaniu.

Charakterystyka służbowa, 1968 r.

- 7 XI 1951 Wartownik ochrony PUBP w Łęborku.
- 1 XII 1951 Słuchacz Szkoły Międzywojewódzkiej MBP w Olsztynie.
- 1 V 1952 Referent w Kierownictwie PUBP w Łęborku.
- 1 VII 1952 Referent Sekcji 8. MUBP w Gdyni.
- 1 II 1954 Starszy referent Sekcji 8. MUBP w Gdyni.
- 1 VIII 1954 Referent Sekcji 3. Wydziału VIII WUBP w Gdańsku.
- 1 IV 1955 Referent Sekcji 3. Wydziału V WUdsBP w Gdańsku.
- 1 X 1955 Starszy referent Delegatury UdsBP w Łęborku.
- 1 IV 1956 Oficer operacyjny Delegatury UdsBP w Łęborku.
- 1 I 1957 Starszy oficer operacyjny Referatu ds. bezpieczeństwa KP MO w Łęborku.
- 1 IX 1959 Słuchacz Szkoły Oficerskiej MSW w Legionowie.
- 25 VII 1961 W dyspozycji zastępcy komendanta wojewódzkiego MO ds. bezpieczeństwa w Gdańsku.
- 1 IX 1961 Starszy oficer operacyjny Referatu ds. bezpieczeństwa KP MO w Łęborku.
- 1 IV 1962 **Zastępca komendanta powiatowego MO ds. bezpieczeństwa w Łęborku.**
- 1 IV 1967 **I zastępca komendanta powiatowego MO ds. SB w Łęborku.**
- 31 VIII 1973 Zwolniony (emerytura).
- 26 III 1981 Przyjęty ponownie, inspektor Grupy Operacyjnej w Łęborku Wydziału II KW MO w Słupsku.
- 31 XII 1981 **Zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO w Słupsku, jednocześnie p.o. kierownik Grupy Operacyjnej w Łęborku Wydziału IV KW MO w Słupsku.**
- 16 VI 1983 **Zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO/WUSW w Słupsku, jednocześnie p.o. kierownik Referatu IV KP MO/WUSW w Łęborku.**
- 15 II 1986 Zwolniony.

Zając Zygmunt
s. Stanisława
ur. 25 XI 1928 r.
w Prasce (pow. Wieluń)

Członek PZPR (1948), sekretarz POP przy KP MO w Łęborku (1957–1959).

Awanse:
sierż. BP (1952), st. sierż. BP (1953), chor. BP (1954), ppor. BP (1955), ppor. MO (1957), por. MO (1961), kpt. MO (1964), mjr. MO (1969), ppłk. MO (1986).

Wyszkolenie:
1952 Szkoła Międzywojewódzka MBP w Olsztynie.
1960 Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących w Legionowie.
1961 Szkoła Oficerska MSW w Legionowie.

- Odznaczenia:**
- 1962 Odznaka „X lat w służbie narodu”.
 - 1966 Odznaka 1000-lecia Państwa Polskiego.
 - 1968 Odznaka Honorowa „Zasłużony dla Ziemi Gdańskiej”.
 - 1969 Srebrny Krzyż Zasługi.
 - 1969 Brązowy Medal „Za zasługi dla obronności kraju”.
 - 1971 Odznaka „XX lat w służbie narodu”.
 - 1973 Odznaka Honorowa „Zasłużony dla Ziemi Gdańskiej”.
 - 1975 Odznaka Honorowa „Zasłużony dla Ziemi Łoboskiej”.
 - 1976 Złota Odznaka „W służbie narodu”.
 - 1978 Brązowa Odznaka „Za zasługi dla ochrony porządku publicznego”.
 - 1978 Srebrna Odznaka „Za zasługi dla ochrony porządku publicznego”.
 - 1983 Brązowa Odznaka „Za zasługi w ochronie granic PRL”.
 - 1984 Złota Odznaka „Za zasługi dla ochrony porządku publicznego”.
 - 1984 Medal 40-lecia Polski Ludowej.

Jako funkcjonariusz MBP pragnę w dalszym ciągu kontynuować walkę z wrogiem klasowym, rozpoczął w szeregach KBW, a tym samym przyczynić się do realizacji zadań Planu 6-letniego.

Podanie Z. Zająca do WUBP Gdańsk, 1951 r.

Potrąfił przyswoić się do każdej okoliczności, co jest objawem posiadania pewnych elementów inteligencji.

Wykrył sprawę ulotek propagandowych w Lebienu pow. Łębork. [...] Dokonał werbunku lokalni konspiracyjnego, który należał jako osiągnięcie w warunkach powiatowych.

Należy nadmienić, że w różnych sytuacjach politycznych w kraju i na świecie nie popada w jakiejś depresji, a trzyma się kierunku nakreślonego przez partię i władze nadrzędne.

W poprzednich latach, kiedy to praca w jednostkach powiatowych była mniej złożona, z powierzonych zadań wywiązywał się dobrze. Jednak w ciągu kilku ostatnich lat zauważono, że w kierowanej przez niego jednostce następuje spadek efektywności w pracy operacyjnej i notuje się niedociągnięcia w organizowaniu pracy i kierowaniu podległym zespołem funkcjonariuszy. Zwracane uwagi i instrukcje w tym zakresie nie przyniosły większych efektów, niewątpliwie przyczyną takiego stanu nie jest zła wola i brak poczucia obowiązkowości i zdyscyplinowania u mjr. Zygmunta Zająca, lecz że obecnie wymogi są o wiele wyższe niż przed laty, a zadania Służby Bezpieczeństwa są bardziej złożone.

W przebytej drodze od 1951 roku mjr Zygmunt Zając od samego początku realizował trudne zadania naszego resortu. Już w 1951 roku był zaangażowany przy rozpracowywaniu siatki szpiegowskiej na terenie miasta Gdyni, co zostało uwienczone sukcesem poprzez udwignięcie członków siatki na statku handlowym „Chopin”. Poza tym cały czas brał udział w walce z podziemiem, jakie istniało w tym czasie na terenie Trójmiasta.

Notatka służbowa, 1973 r.

- 1 XI 1962 Oficer operacyjny Referatu ds. bezpieczeństwa KP MO w Kartuzach.
- 3 IX 1965 Słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej MSW w Legionowie.
- 1 VIII 1966 W dyspozycji zastępcy komendanta wojewódzkiego MO ds. bezpieczeństwa w Gdańsku.
- 1 IX 1966 Oficer operacyjny Referatu ds. bezpieczeństwa KP MO w Kartuzach.
- 1 I 1967 Starszy oficer operacyjny Referatu ds. bezpieczeństwa KP MO w Kartuzach.
- 1 IV 1967 Starszy inspektor operacyjny Referatu ds. bezpieczeństwa KP MO w Kartuzach.
- 1 IX 1973 **I zastępca komendanta powiatowego MO ds. SB w Łęborku.**
- 1 VI 1975 Kierownik Samodzielnej Sekcji „A” SB KW MO w Słupsku.
- 17 X 1983 Starszy inspektor Wydziału III WUSW w Słupsku, jednocześnie oddelegowany służbowo do pracy w MSZ (nieetatowo) szefem w Ambasadzie PRL w Dar es Salaam w Tanzanii).
- 8 I 1986 Starszy inspektor Zespołu ds. SB Wydziału Inspekcji WUSW w Słupsku.
- 15 X 1987 Zwolniony.

Członek: ZMP (1949); Stowarzyszenie Ateistów i Wolnomyślicieli (1960); Front Jedności Narodu (1960); PZPR (1961).

Awanse: kpr. MO (1962), plut. MO (1964), ppor. MO (1966), por. MO (1969), kpt. MO (1973), mjr. MO (1979).

Wyszkolenie:
1953 Państwowe Liceum Pedagogiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim.
1966 Roczna Oficerska Szkoła Operacyjna MSW w Legionowie.
1974 Kurs doskonalenia zawodowego dla zastępców komendantów powiatowych MO ds. SB w Ośrodku Doskonalenia Kadry Kierowniczej MSW w Łodzi.
1980 Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Słupsku (mgr pedagogiki opiekuńczej).

- Odznaczenia:**
- 1972 Odznaka „X lat w służbie narodu”.
 - 1973 Srebrny Krzyż Zasługi.
 - 1974 Brązowa Odznaka „Za zasługi w ochronie porządku publicznego”.
 - 1976 Odznaka „Zasłużony działacz LOK”.
 - 1977 Odznaka „Zasłużony działacz Frontu Jedności Narodu”.
 - 1978 Złoty Krzyż Zasługi.
 - 1978 Srebrna Odznaka „Za zasługi w ochronie porządku publicznego”.
 - 1981 Złota Odznaka „Za zasługi w ochronie porządku publicznego”.
 - 1982 Srebrna Odznaka „W służbie narodu”.
 - 1986 Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Kowalczyński Zygmunt
s. Zygmunta
ur. 24 VII 1935 r.
w Ożarowie (pow. Opatów)

Charakter pracy odpowiada moim zainteresowaniom. Z drugiej strony w pracy tej pragnę stać na straży zdobytych socjalizmu w Polsce.

Podanie Z. Kowalczyńskiego do SB KW MO w Gdańsku, 1962 r.

W początkowym okresie sprawy służbowe tow. Kowalczyński usiłował załatwiać w restauracji lub kawiarni, co wiązało się ze spożyciem alkoholu. Na skutek szeregu uwag i rozmów w zasadzie odstąpił on od tego rodzaju praktyk.

Zasadniczym odzieniem pracy ppor. Kowalczyńskiego jest koordynacja pracy w zagadnieniu kłeru oraz teren miasta Kartuz.

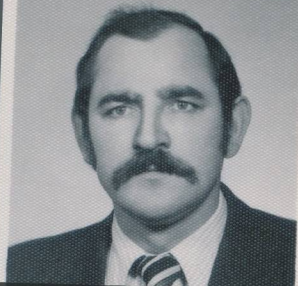
Ostatnio wykazał inicjatywę własną w ujawnieniu czterech autorów wrogich anonimów.

Aktualnie posiada na swoim kontakcie ogółem 10 takich współpracowników, w tym 50 proc. to osoby duchowne. [...] Poza pracę ze źródłami informacji prowadzi 45 tezek ewidencyjnych na księży oraz 21 tezek ewidencyjnych na parafie i jeden kwestionariusz ewidencyjny na osobę cywilną.

W realizacji swych zadań nie ogranicza się do 8-godzinnego dnia pracy, lecz pracuje według zaistniałych potrzeb.

Wniosek o nadanie stopnia kapitana MO, 1973 r.

Bartczak Henryk

s. Antoniego
ur. 24 IV 1946 r.
w Kolonii Piaski
(pow. Włocławek)

Członek: ZMS (1961); PZPR (1967), I sekretarz OOP przy Wydziale II SB KW MO w Słupsku (1975–1977).

awanse: kpr. MO (1969), plut. MO (1971), ppor. MO (1972), por. MO (1980), kpt. MO (1984).

Wykształcenie:

- 1965 Liceum Ogólnokształcące w Lubrańcu.
- 1971 Szkoła Podoficerska Funkcjonariuszy Granicznych Placówek Kontrolnych w CW MSW w Legionowie.
- 1972 Szkoła Oficerska Funkcjonariuszy Granicznych Placówek Kontrolnych w CW MSW w Legionowie.
- 1980 Akademia Spraw Wewnętrznych w Warszawie (mgr nauk politycznych).

Odniesienia:

- 1979 Brązowa odznaka „W służbie narodu”.
- 1981 Srebrny Krzyż Zasługi.
- 1982 Brązowy medal „Za zasługi dla obronności kraju”.
- 1983 Odznaka „Za zasługi dla rozwoju łączności”.

- 10 XI 1969 Młodszy kontroler Granicznej Placówki Kontrolnej w Darłowie Wydziału Kontroli Ruchu Granicznego KW MO w Koszalinie (6–14 X 1970 zawieszony w czynnościach służbowych).
- 15 XII 1971 Inspektor (na wolnym etacie starszego inspektora) Granicznej Placówki Kontrolnej w Kołobrzegu Wydziału Kontroli Ruchu Granicznego KW MO w Koszalinie.
- 1 I 1972 W dyspozycji 15 Bałtyckiej Brygady WOP.
- 15 VII 1972 Pomocnik kierownika Sekcji 2. Wydziału II Zwiadu 15 Bałtyckiej Brygady WOP w Trzebiatowie.
- 1 IX 1974 Inspektor operacyjny SB KMiP MO w Słupsku.
- 1 VI 1975 Starszy inspektor Wydziału II SB KW MO w Słupsku.
- 1 VIII 1976 Kierownik Sekcji Wydziału II SB KW MO w Słupsku.
- 3 X 1977 Słuchacz Akademii Spraw Wewnętrznych w Warszawie.
- 1 VII 1980 W dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO w Słupsku.
- 16 VII 1980 Kierownik Sekcji Wydziału II SB KW MO w Słupsku.
- 1 IX 1982 Starszy inspektor przy zastępcy komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Słupsku.
- 1 VI 1983 Zastępca komendanta miejskiego/szefa MUSW ds. SB w Łęborku.
- 1 I 1986 Starszy inspektor Wydziału V WUSW w Słupsku.
- 31 V 1987 Zwolniony.

Jako młody człowiek i członek partii pragnę podjąć pracę w tych organach z myślą, że znajduję w niej zadowolenie i będąc ze mnie zadowolony przełożeni.

Podanie H. Bartczaka do KW MO w Koszalinie, 1969 r.

Doświadczeniem do wniosku, że większe zadowolenie i szanse wykazania się pracą mogę osiągnąć w Służbie Bezpieczeństwa. Praca ta po pierwsze wyraźnie mnie pociąga, po wtóre daje większe szanse zawodowe.

Raport H. Bartczaka, 1974 r.

Walka z przeciwnikami ustroju socjalistycznego i chęć wniesienia wkładu osobistego w rozwój sprawliwłości społecznej.

Wpis H. Bartczaka w ankiecie personalnej, 1981 r. (dodatkowe dane o sobie: motywuj podjęcia pracy, ambicje życiowe).

Potrąfił zmobilizować podległych mu oficerów do powołania poważnej ilości tajnych współpracowników, dzięki czemu jeszcze przed stanem wojennym można było wpływać na ekstremę ruchu związkowego. Wy różnił się w dobrze prowadzonym dialogu operacyjnym z fig[urantem] ps. „Lazarz”, wysokim funkcjonariuszem Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” [w Słupsku], otwierając drogę do jego pozyskania.

Opinia służbowa, 1982 r.

Przebywając w dniu 7 stycznia 1986 r. na delegacji służbowej w Bydgoszczy, będąc pod wpływem alkoholu, uderzył butelką w głowę kpt. Zdzisława Hancewicza [zastępcę szefa] RUSW [w] Bytowie, kpr. P. Chmurę, kierowcę WUSW w Słupsku, powodując obrażenia głowy i straty materialne w wysokości ok. 24 000 zł.

Orzeczenie Sądu Honorowego WUSW w Słupsku, 1986 r.

Nadmieniam, że idee zaczerpnięte podczas pracy w organach Służby Bezpieczeństwa zawsze były mi bliższe i pozostaną dalszym wskaźnikiem mojego przyszłego zachowania.

Raport H. Bartczaka o zwolnieniu ze służby, 1987 r.

Stosunek osobisty kpt. H[enryka] Bartczaka do dalszej służby w organach MO ocenić należy negatywnie. Faktem przemawiającym [za tym], że kpt. Bartczak dalsze życie wiąże z działalnością poza resortem, jest to, że [...] nabył on działkę budowlaną w centrum miasta Łęborka z przeznaczeniem pod budowę mieszkania i pawilonu usługowego.

Pismo szefa WUSW w Słupsku do ministra spraw wewnętrznych, 1987 r.

Wydaje się, że st. kpr. Marek Bonkowski nie dysponuje predyspozycjami pracownika operacyjnego. [...] Robi wrażenie niezbyt śmiałego i błyskotliwego.

Opinia służbowa, 1975 r.

W stosunku do interesantów jest uprzejmy i taktowny. W prowadzonych rozmowach uzyskuje szereg informacji dla potrzeb Wydziału [Paszportów] i innych jednostek operacyjnych SB.

Wniosek personalny, 1976 r.

Znacznie zaktywizował pracę w dotychczas mało rozpoznany dekanacie Łębork i Łeba. Jest aktywny w zabezpieczeniu różnego rodzaju imprez kościelnych. [...] Obsługuje 7 [tajnych] [współpracowników], 2 [kontakty] o[bywatelskiej].

Wniosek personalny, 1983 r.

Jego podstawowym zadaniem była realizacja zadań operacyjnych, rozpoznawczych i specjalnych w odniesieniu do kleru rzymskokatolickiego. Wiedza o działalności rozpoznawanych środowisk, o bieżących poczynaniach i planach kleru świadczy o rzetelnym traktowaniu pracy, zaangażowaniu oraz sumiennosci. [...] O łatwości w nawiązywaniu kontaktów z ludźmi świadczą m.in. liczne pozyskania osobowych źródeł informacji wywodzących się z różnych środowisk.

Opinia służbowa za okres 1983–1986.

Dobry organizator służby. Dzięki temu kierowany przez niego zespół ludzi osiąga bardzo dobre wyniki w zwalczaniu i zabezpieczaniu przed wrogą działalnością.

Wniosek o nadanie stopnia kapitana MO, 1987 r.

- 10 XI 1972 Inspektor Wydziału Śledczego KW MO w Koszalinie.
- 1 I 1973 Inspektor Wydziału Śledczego (na wolnym etacie starszego oficera Wydziału „I”) SB KW MO w Koszalinie.

- 10 II 1973 Oficer operacyjny SB KMiP MO w Słupsku.
- 19 X 1973 Słuchacz Kursu SB w Wyższej Szkole Oficerskiej MO w Szczytnie.

- 18 VI 1974 Inspektor Referatu ds. SB KMiP MO w Słupsku.
- 1 VI 1975 Referent Wydziału Paszportów SB KW MO w Słupsku.
- 1 XI 1976 Referent techniki operacyjnej Wydziału Paszportów SB KW MO w Słupsku.

- 1 II 1977 Młodszy inspektor Wydziału IV SB KW MO w Słupsku.
- 1 X 1978 Słuchacz Wyższej Szkoły Oficerskiej MSW w Legionowie.

- 1 V 1981 Inspektor Sekcji 1. Wydziału IV SB KW MO w Słupsku.
- 16 VII 1982 Starszy inspektor Wydziału IV SB KW MO/WUSW w Słupsku.

11 I 1986 P.o. zastępca szefa RUSW ds. SB w Łęborku.

1 IV 1986 Zastępca szefa RUSW ds. SB w Łęborku.

31 I 1990 Odwołany.

31 VII 1990 Zwolniony.

Członek: PZPR (1971).

awanse: kpr. MO (1972), st. kpr. MO (1974), plut. MO (1975), sierż. MO (1977), ppor. MO (1981), por. MO (1984), kpt. MO (1987).

Wykształcenie:

- 1969 Liceum Ogólnokształcące w Drawsku Pomorskim.
- 1974 Kurs SB w Wyższej Szkole Oficerskiej MO w Szczytnie.
- 1981 Wyższa Szkoła Oficerska SB MSW w Legionowie.
- 1983 Wydział Polityczno-Prawny Akademii Spraw Wewnętrznych w Warszawie (mgr nauk politycznych).

Bonkowski Marek
s. Alojzego
ur. 30 VI 1950 r.
w Drawsku Pomorskim

Odniesienia:

- 1982 Brązowa odznaka „W służbie narodu”.
- 1984 Srebrny Krzyż Zasługi.
- 1984 Medal „Za zasługi dla m. Słupska”.
- 1986 Brązowa odznaka „Za zasługi w ochronie porządku publicznego”.
- 1988 Srebrna odznaka „Za zasługi w ochronie porządku publicznego”.
- 1989 Złoty Krzyż Zasługi.

